

Nr 57.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 och 15 §§ lagen den 30 juni 1943 (nr 444) om tillståndstvång för byggnadsarbete.

Genom en den 22 oktober 1948 dagtecknad proposition, nr 309, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av andra lagutskottet, har Kungl. Maj:t under återopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

L a g

angående ändrad lydelse av 2 och 15 §§ lagen den 30 juni 1943 (nr 444) om tillståndstvång för byggnadsarbete.

Härigenom förordnas, att 2 och 15 §§ lagen den 30 juni 1943 om tillståndstvång för byggnadsarbete¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Gällande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

2 §.

2 §.

Byggnadsarbete må — — — — — tillstånd (*byggnadstillstånd*).
Tillstånd meddelas av Konungen eller, i den mån Konungen därom förordnar, av myndighet, åt vilken Konungen uppdrager att utöva tillsyn över tillämpningen av denna lag.

Tillstånd meddelas av Konungen. I den mån Konungen därom förordnar må tillstånd meddelas jämväl av myndighet, åt vilken Konungen uppdrager att utöva tillsyn över tillämpningen av denna lag, eller myndighet, som är underordnad tillsynsmyndigheten.

15 §.

15 §.

Är någon missnöjd med beslut, som tillsynsmyndigheten underordnad myndighet meddelat enligt denna lag, må han anföra besvär däröver

¹ Senaste lydelse av 15 §, se SFS 1948:186.

1 Bihang till riksdagens protokoll 1948. 9 samt. 2 uvd. Nr 57.

(Gällande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

Klagan över beslut, som tillsynsmyndigheten meddelat enligt denna lag, må föras hos Konungen genom besvär, vilka skola hava inkommit till socialdepartementet inom trettio dagar efter den, då klaganden erhöll del av beslutet; dock att klagan över beslut om förbud, som i 10 § sägs, ej är inskränkt till viss tid. *I beslutet skall givas anvisning om sättet för fullföljd av talan däremot.*

Tillsynsmyndighetens beslut skall lända till efterrättelse utan hinder av förd klagan, där ej annorlunda förordnas.

hos tillsynsmyndigheten inom trettio dagar efter den, då han erhöll del av beslutet.

Klagan över beslut, som tillsynsmyndigheten meddelat enligt denna lag, må föras hos Konungen genom besvär, vilka skola hava inkommit till socialdepartementet inom trettio dagar efter den, då klaganden erhöll del av beslutet; dock att klagan över beslut om förbud, som i 10 § sägs, ej är inskränkt till viss tid.

Beslut, som förut i denna paragraf avses, skall lända till efterrättelse utan hinder av förd klagan, där ej annorlunda förordnas. I beslutet skall givas anvisning om sättet för fullföljd av talan däremot.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

I fråga om de skäl, som anförts till stöd för lagförslaget, får utskottet, i den mån redogörelse därför icke lämnas här nedan, hänvisa till propositionen.

Lagen den 30 juni 1943 (nr 444) om tillståndstvång för byggnadsarbete gäller — sedan dess giltighetstid blivit förlängd, senast genom lag den 23 april 1948 (nr 186) — till och med den 30 juni 1949. I 2 § av lagen stadgas, att byggnadsarbete icke må bedrivas utan särskilt tillstånd (byggnadstillstånd), vilket meddelas av Konungen eller, i den mån Konungen därom förordnar, av myndighet, åt vilken Konungen uppdrager att utöva tillsyn över tillämpningen av lagen. Nämnda myndighet är numera arbetsmarknadsstyrelsen.

I skrivelse den 25 september 1948 har *arbetsmarknadsstyrelsen* gjort framställning om sådan ändring i lagen om tillståndstvång för byggnadsarbete, att möjlighet beredes att uppdraga åt länsarbetsnämnd att i särskilda fall meddela byggnadstillstånd.

Föredraganden, statsrådet Kock-Lindberg, har vid remiss av lagförslaget till lagrådet anfört följande:

»Vid tillkomsten av 1943 års lagstiftning om tillståndstvång för byggnadsarbete förutsattes, att tillståndsgivningen skulle fördelas mellan Kungl. Maj:t och arbetsmarknadskommissionen, såsom även varit fallet beträffande den tidigare, på arbetsförmedlingstvång och företrädesrätt grundade regleringen av byggnads- och anläggningsverksamheten. Den centraliserade kontrollen förmenades komma att skapa förbättrade möjligheter till en rättvis fördelning av arbetskraften och det ansågs önskvärt, att prövningen av ett tillämnat byggnadsföretags angelägenhetsgrad anförtroddes ett organ, som hade överblick över byggnadsverksamheten i dess helhet.

Såsom arbetsmarknadsstyrelsen i sin framställning anfört har numera en i viss mån ändrad situation inträtt. De investeringsbudgeter, som upprättats för att tjäna som riktlinjer för byggnadstillståndsgivningen, innefatta en förhandsbedömning av investeringsverksamhetens lämpliga omfång inom olika områden. Angelägenhetsgraderingen av ifrågasatta byggnadsföretag har därmed delvis redan på förhand gjorts och denna gradering gäller numera i huvudsak en gradering inbördes av skilda arbeten inom ett visst område. Såsom arbetsmarknadsstyrelsen anfört torde en sådan gradering i viss utsträckning kunna med fördel anförtros lokala organ med deras större kännedom om de på varje ort föreliggande förhållandena. Då enligt vad arbetsmarknadsstyrelsen upplyst en fördelning av de för byggnadstillståndsgivningen inom olika områden fastställda kvotramarna låter sig göra, synas skäl tala för att överflytta en del av byggnadstillståndsgivningen på arbetsmarknadsstyrelsens lokala organ länsarbetsnämnderna.

En dylik decentralisering av tillståndsgivningen bör i enlighet med vad arbetsmarknadsstyrelsen anfört innebära vissa lättnader i fråga om ärendenas behandling. I realiteten innebär den icke någon större skillnad gentemot nu tillämpade system med generella byggnadstillstånd, förbundna med villkor att länsarbetsnämnds igångsättningstillstånd erfordras för att arbetet skall få påbörjas. I förhållande till detta system innebär emellertid en decentralisering till länsarbetsnämnderna av tillståndsgivningen på vissa områden den fördelen, att det blir lättare att tillgodose det behov av särskilda villkor eller föreskrifter som stundom kan föreligga. Jag tillstyrker förden skull arbetsmarknadsstyrelsens förslag, att även formellt länsarbetsnämnd skall kunna i viss utsträckning meddela byggnadstillstånd.

För detta ändamål erfordras ändring i 2 § lagen om tillståndstvång för byggnadsarbete. Paragrafen torde böra erhålla sådan lydelse att, i den mån Konungen därom förordnar, såväl tillsynsmyndigheten som myndighet, som är underordnad tillsynsmyndigheten, skall kunna meddela byggnadstillstånd. Som en följd av denna ändring torde i 15 § böra införas bestämmelse om rätt för den som är missnöjd med sådan underordnad myndighets beslut enligt lagen att föra klagan däröver hos tillsynsmyndigheten. Klagotiden synes böra bestämmas till trettio dagar i enlighet med vad som eljest gäller vid klagan över länsarbetsnämnds beslut. I samband härmed torde viss redaktionell ändring av paragrafen böra göras.

De ifrågasatta lagändringarna torde böra träda i kraft omedelbart efter utfärdandet.»

Lagrådet har lämnat förslaget utan erinran.

Utskottet. Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och får hemställa,

att förevarande proposition, nr 309, måtte bifallas av riksdagen.

Stockholm den 9 november 1948.

På andra lagutskottets vägnar:

DAVID NORMAN

Vid ärendets behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar Norman, Holmbäck, Forslund, Wistrand, Sten, Nils Elowsson, Hallagård och Carl Eric Ericsson;

från andra kammaren: herrar Olovson i Västerås, Hagård, Hermansson, fru Johansson i Norrköping, herrar Larsson i Östersund, Jacobsson i Igelsbo, Carlsson i Bakeröd och Lundberg.
